

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.



Fotografie Vlastimila Helcla

Ročník XXI.

ČERVENEC - SRPEN 1979

ZÁPIS DO KNIHY CTI KOR

7. června 1979 přijal předseda Krajské odborové rady Josef Válek v Ostravě spolu s dalšími členy předsednictva KOR zástupce pracujících 14 podniků ze Severomoravského kraje, které byly vyznamenány za pracovní výsledky roku 1978 **zápisem do knihy cti KOR a jimž bylo současně uděleno čestné uznání KOR.** Při této příležitosti bylo oceněno úsilí pracujících o plnění výrobních úkolů, uplatňování progresivních forem socialistické soutěže, iniciativa zlepšovatelů a přínos pro rozvoj ekonomiky kraje.

Mezi vyznamenanými byly i dva podniky z našeho města: **Hranická cementárna a vápenice, n. p. Hranice**, která nedávno oslavila 25. výročí zahájení provozu podniku a **spotřební družstvo JEDNOTA Hranice**, které bylo vyznamenáno Rudým praporem sovětských družstevníků.

Předseda KOR Josef Válek na setkání s pracujícími vyznamenaných podniků vyzvedl úsilí o další kvalitativní rozvoj BSP a uplatňování pracovních metod našich a sovětských novátorů.

Krajská soutěž velkých dechových orchestrů

Krajská rada ZUČ, Krajské kulturní středisko v Ostravě, Okresní kulturní středisko v Přerově a Jednotný klub pracujících v Hranicích byly 27. května 1979 pořadateli krajské soutěže velkých dechových orchestrů za účasti šesti souborů:

orchestr Domu kultury ROH Válcoven plechu Frýdek-Místek s uměleckým vedoucím Aloisem Máchou,

orchestr Jednotného kulturního střediska ROH Ostroj Frýdlant nad Ostravicí s vedoucím Borisem Hajduškem,

orchestr Jednotného kulturního střediska Hradec nad Moravicí s vedoucím Ladislavem Štalcerem,

orchestr Jednotného klubu pracujících SIGMA Hranice s uměleckým vedoucím Josefem Slimáčkem.

Vítkovák, podnikový orchestr n. p. VŽKG Ostrava-Vítkovice s uměleckým vedoucím Jiřím Šindelem,

orchestr ZV ROH Dolu Paskov s vedoucím ing. Milanem Laníkem.

Vlastní soutěž probíhala 27. května dopoledne, jako povinnou skladbu hráli všichni účastníci Zbyňka Přecechtěla Suvenýr

Porota ve složení: mjr. Karel Tesař, náčelník krajské hudby SNB a člen krajského poradního sboru pro dechové orchestry v Ostravě, Karel Dospiva, hudební skladatelé Mojmír Zedník, Zbyněk Přecechtěl a Vladimír Vraňovský stanovila toto pořadí vítězů:

1. místo obsadil a absolutním vítězem byl vyhlášen dechový orchestr Vítkovák n. p. VŽKG, který získal zároveň cenu za nejlepší dramaturgii a postupuje do národního kola soutěže, **současně 1. místo obsadil a cenu za nejlepší provedení povinné skladby získal dechový orchestr Jednotného kulturního střediska ROH OSTROJ Frýdlant nad Ostravicí**. Porota doporučila, aby orchestr Ostroje byl rovněž vyslán do národního kola soutěže.

2. místo obsadil dechový orchestr Jednotného klubu pracujících SIGMA HRANICE,

3. místo získal dechový orchestr Domu kultury Válcoven plechu Frýdek-Místek.

Orchestr JKP Hranice za řízení dirigenta Josefa Slimáčka uvedl v soutěži kromě uvedené skladby tato díla: Mojmír Zedník: Na zábradlí, Evžen Zámečník: Hukvaldská romance, Stanislav Jelínek: Festivalová předehra a Jan Pavel: Helfštyňským krajem.

Odpoledne na koncertu vítězů se představil orchestr Vítkovák, orchestr JKP SIGMA a orchestr Ostroj.

75 LET MLÉKÁRNY V HRANICÍCH

Mezi výročími letošního roku 1979 v Hranicích nelze opomenout 75 let od založení mlékárny jako významného podniku potravinářského průmyslu.

I.

15. ledna 1904 se konala valná hromada zemědělců, na níž bylo usneseno zřídit **rolnickou družstevní mlékárnu**. Iniciátorem této akce byl Jaroslav Bureš, tehdejší ředitel hospodářské školy v Hranicích. Do družstevního rejstříku bylo družstvo zapsáno k 30. prosinci 1903.

K 1. lednu 1904 družstvo pronajalo od tehdejšího velkostatku Gabriely Hatzfeld-Wildenburgové v Hranicích tzv. **Horní mlýn č. p. 334** za roční nájem 1100 K (budova přestavěná na byty se dosud zachovala v prodloužení nynější Bezručovy ulice).

Družstvo mělo při založení 71 členů, kteří upsali celkem 84 podílů po 30 K. Poněvadž podíly nebyly splaceny hotově, ale sráženy z úhrad za dodané mléko, družstvo v začátku nemělo dostatek finančních prostředků a bylo nuceno uzavřít půjčku. Pronajatou budovu družstvo na jaře 1904 celkovým nákladem 43 tisíc K adaptovalo pro potřeby mlékárny. **Provoz v upravených prostorách byl zahájen právě před 75 lety v druhé polovině července 1909.** Elektrina ještě nebyla k dispozici, pro velké sucho v tomto roce nebylo možno využít vodního pohonu, pro který byla nová mlékárna zařízena, proto byly narychlo opatřeny dvě ruční odstředivky a ruční máselnice. Pro nedostatek vody nebylo do provozu uvedeno ani tehdy moderní zařízení pro umělé chlazení. Výroba másla ručním způsobem byla nevhodná, na 1 kg se spotřebovalo 30—39 litrů mléka, proto urychleně byl zakoupen a už v září 1904 uveden do provozu parní stroj pro pohon zařízení při nedostatku vody. V době zkušebního provozu se zpracovávalo denně jen asi pět až sedm set litrů mléka, dováženého z obcí Velká a Olšovec. Po zavedení parního pohonu byli získáni další členové z Ústí, Opatovic, Stráži nad Ludinou, později z Jindřichova, Lhotky a Partutovic a denní dodávky vzrostly na dva tisíce litrů. Obvykle v zimní době nebo v sušších obdobích opět klesaly, za příznivých podmínek v létě naopak se zvýšily až na 3500 litrů.

Družstvo platilo členům za dodané mléko zprvu jednotnou cenu 10 haléřů za litr, pro nestejnou jakost mléka od různých dodavatelů bylo nutno zavést úhradu podle obsahu tuku v mléce. Finanční zajištění mlékárny bylo v období před první světovou válkou dosti labilní. Až v průběhu šesti let provozu byla splacena celá částka členských podílů, pak na konci roku už členové čekali na podíl ze zisku, aniž družstvo si vytvořilo rezervní fondy.

Situace se značně zhoršila za první světové války, když podstatně poklesly dodávky mléka z okolních obcí jednak pro snížený stav dobytka, způsobený rekvizicemi, jednak proto, že většina mléka a mléčných výrobků mizela na černém trhu ve městě. Tato nepříznivá situace způsobila, že po válce ze 118 družstevních mlékáren na Moravě byla v provozu sotva polovina. V tehdejších hranickém okrese bylo 14 mlékáren, z nich jen 4 byly družstevní a z nich **hranic-ká mlékárna ještě v roce 1924 nebyla v plném provozu** pro malý přísun mléka, ovlivněný i suchým počasím posledních let. Ve snaze zajistit cenově výhodnější prodej mléka v Ostravě **pronajalo družstvo hranickou mlékárnu v roce 1925 mlékárně ostravské.**

II.

Předpoklady pro zvýšení dodávek mléka se nezlepšily a tak podle usnesení valné hromady 15. dubna 1928 bylo rozhodnuto **převzít od 1. října 1928 provoz hranické mlékárny opět do režie Rolnického mlékařského družstva**. Mezitím při parcelaci velkostatku Hranice—Lipník nad Bečvou se Rolnickému družstvu nepodařilo získat od vlastnictví budovu čp. 334, jež byla prodána Josefu Číhalovi,

zednickému a tesařskému mistru z Rakova, který ji přebudoval na pilu. **Rolnické mlékařské družstvo se proto rozhodlo na valné hromadě 13. ledna 1929 zakoupit budovu čp. 283 v tehdejší Čaputově, dnešní Komenského ulici.** 15. února 1929 už Rolnické mlékařské družstvo předložilo okresní správě politické v Hranicích plány stavitele Val. Kopeckého na výstavbu nové mlékárny, **15. června 1929 byla dokončena montáž strojího vybavení a zahájen zkušební provoz**, 31. října 1929 byla provedena kolaudace nového objektu, jehož přestavba a vybavení si vyžádalo nákladu asi tři čtvrtiny miliónu Kč. Nová mlékárna byla vybavena tehdy moderními stroji na úpravu konzumního mléka, na výrobu smetany, másla, tvarohu a sýrů.

Dodávky mléka v třicátých letech značně vzrostly, ovšem projevil se v nich i ohlas velké hospodářské krize, jak ukazují tyto údaje o výkupu:

Vykoupeno roku 1930	840 684 litrů,
roku 1931	735 363 litrů,
roku 1932	681 635 litrů,
roku 1934	863 543 litrů,
roku 1935	1 216 444 litrů,

Hranická mlékárna se tímto zpracovaným množstvím mléka zařadila mezi největší podniky toho druhu na Moravě, přední místo jí patřilo zvláště ve výrobě sýrů, kterých v roce 1935 bylo vyprodukováno 43 tisíc kg. Na přehlídkách mléčných výrobků v Brně se vyznačovaly hranické sýry velmi dobrou jakostí.

Ze stavebních akcí v tomto období stojí za zmínku přístavba kotelny, pro níž bylo 23. června 1937 uděleno povolení k užívání stavby.

III.

K další přestavbě mlékárny došlo až v době druhé světové války. Jelikož stav provozu i kancelářských místností nevyhovoval rostoucím požadavkům podniku vzhledem k rozsahu výroby, vypracoval tehdejší Českomoravský svaz pro mléko a tuky v Praze **plány na úplnou přestavbu hranické mlékárny**. Přitom měly být staré objekty zbourány a nové vybudovány s oddělenou částí provozní od kanceláří a obytné části. Nová provozovna měla obsahovat v suterénu sklepy, chladírny, předchladírny a spojovací chodby, v přízemí kotelnu, skladiště beden, výdejny, umývárny, chladírnu mléka, máselárnu, odstředivnu a kancelářské místnosti s prodejnou. V patře byly projektovány byty. Podle stavebního povolení okresního úřadu v Hranicích z 13. ledna 1942 družstvo přikročilo k přestavbě. V průběhu stavebních prací Českomoravský svaz pro mléko a tuky v Praze v dohodě s tehdejším ministerstvem pro zemědělství a lesnictví přepracoval podstatně prováděcí plány. **Do konce roku 1943 byly objekty v hrubé stavbě provedeny**, budova byla přízemní, částečně patrová, částečně podsklepená. Nová mlékárna obsahovala tyto provozní prostory: přejímací prostor s rampou, pracovnu, chladírnu, výdejní kancelář, výrobu másla s chladírnu, sýrárnu se sklepem pro zrání sýra, s balírnou sýrů, laboratoř, garáže, kůlny, kotelnu, sklad uhlí, chladírnu, sklady, kanceláře a sociální zařízení. V roce 1944 byly ještě dokončeny vnitřní omítky, dlažby a podlahy, vnitřní vybavení sklepních prostor, vnější omítky, vydlážděna příjezdní cesta, vybudovány garáže. Všechny práce proběhly bez přerušování provozu.

Nově vybudovaná mlékárna měla kapacitu pro zpracování až dvaceti tisíc litrů mléka denně. Sortiment byl tehdy dosti obsáhlý, vyrábělo se hlavně konzumní mléko; jež se rozváželo do prodejen v konvích, máslo, smetana, jogurty a sýry. Přebytky v množství 2—3 vagonů mléka a tvarohu byly denně dodávány vlakem pro zásobování obyvatel Ostravy.

Mezi zaměstnanci mlékárny bylo tehdy i několik studentek a studentů, kteří zde byli ukryti před nasazením na práci v Německu a jejich rodiče byli pronásledováni pro odbojovou činnost.

Na samém sklonku války ustupující německá armáda ještě 7. května ničila v Hranicích mosty. Němečtí vojáci vyhodili i betonový most v tehdejší Čaputově

ulici a přitom zničili domek sousedící s mlékárnou a na budově mlékárny vážně poškodili střechu. Rovněž domek čp. 282 vpravo od mlékárny byl detonací vážně poškozen.

IV.

Jednou z prvních starostí revolučních národních výborů po osvobození bylo zajištění plynulého zásobování obyvatelstva potravinami. Hned v úterý 8. května 1945, když Sovětská armáda osvobodila Hranice, bylo učiněno opatření, aby obyvatelstvo bylo zásobeno mlékem. Národním výborům v okolních obcích byla adresována výzva k obnově dodávek mléka do hranické mlékárny. Díky pochoopení národních výborů i zemědělců mohly být otevřeny prodejny mléka. Příklad mléka, pokud stačila zásoba v mlékárně, byl včas veřejnosti vydán, aby němečtí okupanti nemohli zásoby odvézt.

Časový úsek od osvobození v roce 1945 do roku 1970 znamená období největšího rozmachu výroby v hranické mlékárně. Po stránce organizační prošla hranická mlékárna řadou změn:

Už v září 1945 byla jmenována nová správa Rolnického mlékařského družstva, od 1. ledna 1949 byla jmenována národní správa, od 1. ledna 1953 byly zřízeny Mlékařské závody v Hranicích, národní podnik se závody v Hranicích, v Brodce u Přerova, a v Šišmě a v Radslavicích, do 31. prosince 1956 k tomuto n. p. patřily také drůbežárny v Přerově, v Hustopečích nad Bečvou a na Potštátě, pro něž však od 1. ledna 1957 byl zřízen samostatný národní podnik Severomoravské drůbežářské závody v Přerově. Při další reorganizaci průmyslu byl utvořen od 1. dubna 1958 nový podnik Olomoucké mlékárny, n. p., Brodek u Přerova a hranická mlékárna se stala jeho součástí jako závod č. 10 v čele s ředitelem Josefem Trčkou. K další změně došlo při územní reorganizaci v roce 1960. Od 1. července 1960 byl utvořen nový podnik Severomoravské mlékárny, n. p., Ostrava, mlékárna v Brodce se stala jeho závodem a hranická mlékárna se změnila v provozovnu brodeckého závodu.

Od osvobození rostl soustavně výkup mléka a přitom také výroba: V roce 1945 se vykupovalo v Hranicích denně až deset tisíc litrů mléka, v průběhu dvaceti let se toto množství zvýšilo tak, že v roce 1964 v letním období denní výkup dosahoval výše až 50 tisíc litrů, rekordem bylo dosaženo 9. října, kdy denní výkup činil 50 160 litrů mléka, 19. srpna 1968 dokonce 51 328 litrů.

Růst výkupu mléka ukazují následující údaje, jež jsou zároveň dokladem o úspěších socialistického zemědělství:

Roku 1945 vykoupeno	3 951 000 litrů,
1950 vykoupeno	8 337 000 litrů,
1955 vykoupeno	8 501 000 litrů,
1960 vykoupeno	12 558 000 litrů,
1965 vykoupeno	15 639 000 litrů,
1967 vykoupeno	17 221 900 litrů,
1968 vykoupeno	18 069 000 litrů.

V roce 1968 bylo vyrobeno 515 109 kg másla, 182 200 kg tvarohu, 93 400 kg smetanových krémů a 13 700 kg smetanových sýrů.

Do mlékárny v Martinově bylo pro zásobování Ostravy dodáno z roční produkce téměř 2,5 miliónu litrů syrového mléka a 1,2 miliónu litrů egalizovaného mléka a 60 % vyrobeného másla.

Pro zvládnutí stále vyšších výrobních úkolů bylo v hranické mlékárně v uvedeném období vyhavení stále zdokonalováno a doplněno stroji umožňujícími dokonalejší mechanizaci a automatizaci provozu. Na místě poškozeného domku bylo u domu čp. 282 postaveno provizorní skladiště. Ke zdokonalení provozu byla získána automatická pasteurizační stanice, v roce 1964 byla dodána automatická myčka a plnička lahví, v roce 1965 provedena generální oprava elektrické instalace a rozvodového potrubí na vodu, páru a solanku a instalován nový

stroj na automatické plnění smetanových krémů do kelímků. Kolektiv pracovníků mlékárny také přispěl k zavádění technických novinek do provozu. Již v roce 1954 hranická mlékárna jako jedna z prvních u nás zavedla svoz mléka v cisternách z celého sběrného obvodu, takže z nákladních automobilů zmizely kupy finčících konví. V roce 1955 vyřešil kolektiv pracovníků tematický úkol ministerstva potravinářského průmyslu a výživy na tzv. kontinuální výrobu másla ve spotřebním balení. Jako první v býv. Olomouckém kraji zavedli tuto výrobu pomocí tehdy nového stroje, zmáselňovače, do kterého stékala sladká smetana a z vyústění stroje vycházelo máslo do formovacího a balícího automatu. Pro balení se nejlépe osvědčila podlepená hliníková fólie, do které se hranické máslo balilo tehdy jako jediné u nás vůbec.

Kromě běžného sortimentu mlékárenských výrobků se tehdy v hranické mlékárně jako jediné výrobě v býv. Olomouckém kraji vyráběly oblíbené smetanové krémy, které byly dodávány i do okolních okresů Valašské Meziříčí, Vsetín, Přerov a Olomouc. Od roku 1961 po rozšíření výroby smetanových sýrů byly tyto výrobky dodávány až do Ostravy. Od téhož roku bylo jako tehdejší novinka ve větším množství dodáváno do prodeje v Hranicích mléko v lahvích. V roce 1965 bylo při zvýšeném výkupu odesíláno pro zásobování průmyslové Ostravy do nového potravinářského kombinátu v Martinově denně 4 tisíce litrů mléka v cisternách a 15 tisíc litrů mléka vlakem v konvích. Od roku 1967 se mléko do Ostravy dopravovalo největším u nás do té doby vyrobeným cisternovým vozem o obsahu 12 tisíc litrů. Vybavení mlékárny bylo obohaceno o novou automatickou myčku lahví z NDR o kapacitě 550 kusů za hodinu. V roce 1968 byla upravena lahvárna, ale poněvadž nebylo současně dodáno plnicí zařízení, nebyla uvedena do provozu a po vybudování závodu OLMA v Olomouci byla od roku 1971 využita tato provozní místnost pro výrobu sýrů. V roce 1969 byly postaveny nové sklady mléka a sklady tuhých výrobků. Další úpravy však byly odsunuty po vyřešení celkové koncepce a specializace výroby.

V jakosti výrobků dosahovala hranická mlékárna soustavně velmi dobrých výsledků, takže byla vyznamenána štítem „Vzorný potravinářský závod“. Za rok 1958 se stala držitelkou putovní vlajky za nejlepší kvalitu másla na krajských přehlídkách.

Máslařka Dobromila Šnajdarová byla koncem roku 1957 vyznamenána odznakem „nejlepší pracovnice ministerstva potravinářského průmyslu a výživy“. Za dobré hospodářské výsledky se hranický závod stal ve II. a III. čtvrtletí 1958 držitelem putovní standardy podnikového ředitele.

Už v roce 1959 ženy v máselně za vedení Dobromily Šnajdarové se jako první přihlásily do soutěže o získání čestného názvu brigády socialistické práce, který byl kolektivu udělen v dubnu 1961, v červnu téhož roku vstoupil do soutěže o získání tohoto titulu kolektiv pracovníků při výrobě smetanových krémů a sýrů vedený Bohuslavem Štajnarem, titul BSP získal 8. března 1963. Dobromila Šnajdarová obdržela v červnu 1963 státní vyznamenání „Za vynikající práci“ za trvalé zajišťování výroby másla jen první jakostí.

V roce 1965 bylo plných 98,4 % produkce zařazeno do první jakostní třídy. V krajském průměru tehdy asi 87 % výrobků dosahovalo tohoto ohodnocení, takže produkty z hranické mlékárny stály vysoko nad průměrem. O oblíbenosti hranických výrobků svědčí, že i v letním období r. 1965 byla ve čtrnáctidenních intervalech zásilka hranického másla v hliníkových fóliích odesílána letecky pro rekreační středisko ostravských horníků v Jugoslávii.

K 20. výročí osvobození byla práce provozovny oceněna plakétou ÚV KSČ a vlády, obdobné ocenění obdržely i obě BSP.

Největšího úspěchu dosáhla hranická mlékárna v roce 1969: Na plán 86 % výrobků první jakostní třídy bylo skutečně 95,23 % výrobků zařazeno do této nejvyšší třídy. Jako první mlékárně v Severomoravském kraji udělila Státní inspekce jakosti výrobků potravinářského průmyslu v Olomouci 13. června 1969

známku prvního jakostního stupně pro hranické výběrové máslo. Hranickým výběrovým máslem byly tehdy zásobovány mlékárny ve Valašském Meziříčí, Radslavicích a v Šišmě.

14. října 1969 v Kroměříži u příležitosti mlékárenských dnů se konala celooberová přehlídka másla, v níž byly hodnoceny vzorky ze 102 mlékáren. Při hodnocení byl brán zřetel na kritéria: vzhled, konzistence, vypracování, vůně, chuť, obsah vody, kyselost tuku, obsah bakterií a plísní aj. Ze 102 hodnocených vzorků dosáhlo hranické máslo plných 100 možných bodů a umístilo se v pořadí jako první, když na druhém místě bylo máslo ze Západočeských mlékáren v Kralovicích u Plzně a na třetím místě máslo ze Severočeských mlékáren v Zákupcích. Hranická mlékárna získala tehdy čestné uznání, finanční odměnu a putovní cenu „ZLATÁ MASELNICE“.

Hranická mlékárna byla také v roce 1969 jako jediná v Severomoravském kraji vybrána pro hodnocení vykupovaného mléka podle rozšířeného počtu jakostních znaků. Do té doby byla hlavním kritériem jen tučnost, od roku 1969 se hodnotila i čistota, tzv. rezazurinová zkouška, teplota. Tento nový způsob hodnocení mléka, spojený s odstupňovaným finančním ohodnocením, podněcoval zemědělské závody k vyšším dodávkám mléka.

V.

Od 1. ledna 1970 nastala nová etapa v historii hranické mlékárny. Od tohoto data byly dosavadní závody Severomoravských mlékáren v Brodce u Přerova, v Olomouci a Prostějově sloučeny v nový závod OLMA v Olomouci. Když byla v prosinci 1970 zahájena výroba ve velkomlékárně OLMA v Olomouci s denní kapacitou 400 tisíc litrů mléka, bylo v jejím obvodu zrušeno 12 malých mlékáren. Jako provozovny olomoucké OLMY zůstaly zachovány jen mlékárny v Hranicích a v Šišmě. Pro hranickou mlékárnu byla pro budoucnost určena jako speciální výroba produkce tvarohu a smetanových sýrů.

Proto se postupně měnil sortiment výrobků hranické mlékárny:

Mléko vykupovala hranická mlékárna ještě do 30. června 1977 ve stále větším množství:

roku 1970 vykoupeno	17 907 829 litrů,
1972 vykoupeno	18 220 129 litrů,
1973 vykoupeno	19 585 275 litrů,
1974 vykoupeno	19 757 561 litrů,
1975 vykoupeno	19 137 000 litrů,
1976 vykoupeno	20 523.151 litrů,
1977 vykoupeno jen do 30. června	11 008 942 litrů.

Od 1. července 1977 se veškeré mléko z oblasti Hranicka dodává do Olomouce a odtud po zpracování přesunuje jak pro spotřebitele do prodejen, tak k další výrobě v hranické mlékárně.

V roce 1970 bylo v hranické mlékárně vyrobeno ještě 581 870 kg másla čestvého a 15 640 kg másla výběrového, ke konci srpna 1971 byla výroba másla v Hranicích zastavena.

Zato vzrostla výroba smetanových sýrů:

v roce 1970 činila jen	13 594 kg,
v roce 1972 a 1973 vyrobeno po	170 000 kg,
v roce 1974	210 870 kg,
v roce 1975	224 000 kg,
v roce 1976	238 754 kg,
v roce 1977	240 511 kg,
v roce 1978	252 579 kg.

Smetanových krémů se v roce 1970 vyrobilo 56 699 kg, v dalších letech se už v Hranicích nevyráběly. Stále však hranická mlékárna vyrábí tvaroh v různých druzích:

v roce 1972 činila produkce 177 175 kg měkkého tvarohu a 47 340 kg tučného tvarohu, v roce 1972 vzrostla tato výroba na 252 000 kg, jako novinka byl uveden na trh tvrdý tvaroh na strouhání. V roce 1978 bylo vyrobeno 25 104 kg tvrdého tvarohu na strouhání v čtvrtkilogramovém balení, 101 500 kg měkkého tvarohu a 180 390 kg tvarohu průmyslového.

V době, kdy hranická mlékárna vykupovala mléko, připravovala ještě konzumní mléko pro hranický obvod, např. v roce 1974 to bylo 680 195 litrů, v roce 1977 poklesla produkce na 561 400 litrů. Přebytky vykupového mléka byly odváženy do Olomouce, od roku 1975 novou, prototypovou cisternou, největší u nás o obsahu 25 tisíc litrů.

Do 30. června 1977 produkovala hranická mlékárna také šlehané podmásli, největší množství 466 400 litrů bylo dosaženo v r. 1974.

Současný sortiment hranické mlékárny tedy zahrnuje tři druhy tvarohu a smetanový sýr měkký. Pro tyto výrobky bylo v roce 1978 přesunuto z olomoucké OLMY 6,15 miliónů litrů mléka, při jeho zpracování dodala hranická mlékárna ještě 2 859 700 litrů syrovátky na krmení.

Za zmínku také stojí, že v roce 1970 prováděla mlékárna ve spolupráci s hranickou veterinární nemocnicí zkušební výkrm 30 kusů telat našimi i zahraničními krmivými Biosam a Latolicim. Poznatky z tohoto pokusu byly v červnu 1971 vyhodnoceny na mezinárodním sympoziu za účasti zástupců z 15 zemí.

V roce 1972 bylo zavedeno do škol podávání dětských přesnídávek s denní změnou sortimentu.

Z úprav provedených v tomto období uvádíme:

V roce 1974 po vybudování výpočetního střediska v olomoucké OLMĚ byly administrativní práce v hranické mlékárně omezeny jen na základní evidenci. Také expedice výrobků do prodeje provádí odbytové oddělení OLMY v Olomouci.

V roce 1970 byla zařízena nová prostorná chladírna na výroby dovážené z Olomouce a vybavena výrobní smetanových sýrů, jež při posledních úpravách v roce 1978 byla přemístěna do hlavní provozní budovy, kde byly rovněž provedeny úpravy prostor i zařízení pro zvýšení kapacity a zlepšení výrobních podmínek. Z bývalých provozních místností byla jako projev péče o pracující zřízena a vybavena klubovna a jídelna.

Kolektiv pracovníků mlékárny je zapojen trvale do socialistického soutěžení a dosahuje každoročně značné částky úspor na základním materiálu. Členové kolektivu BSP vedeného Bohuslavem Štajnarem jsou od roku 1972 nositeli bronзовých odznaků BSP.

V pracovním kolektivu mlékárny je řada dlouholetých zaměstnanců, z nichž mnozí byli v posledních letech vyhodnoceni jako nejlepší pracovníci podniku. Nejdéle — od roku 1940 je v mlékárně zaměstnána administrativní pracovníce Anna Lubojacká, dosud vypomáhá jako brigádnice. Od roku 1941 do roku 1978 byl pracovníkem mlékárny její býv. ředitel Josef Trčka, ve stejném roce nastoupil také dělník u příjmu mléka Jan Kuča. Dobromila Šnajdarová, nositelka státního vyznamenání „Za vynikající práci“, pracuje v mlékárně od roku 1942, 35 let strávila za volantem nákladního vozu řidič Stanislav Bravený a pomáhá ještě stále. Od roku 1945 dosud pracují dělnice Anna Seidlová, jež od roku 1978 je nositelkou vyznamenání „Vynikající pracovník ministerstva zemědělství a výživy“ a Vlasta Běhalová. Od roku 1948 jsou v mlékárně zaměstnáni administrativní pracovníci Zdenka Ropková a Václav Dreiseitel, oba v minulých letech vyhodnoceni jako nejlepší pracovníci podniku. K dlouholetým pracovníkům patří také údržbář Karel Doležálek od roku 1950.

Také v tomto období vykazují výrobky hranické mlékárny velmi dobrou jakost, jak ukazují četná hodnocení. K 25 letům socialistického zemědělství udělila JZD

ve Stříteži nad Ludinou, v Jindřichově a v Partutovicích hranické mlékárně čestná uznání za rozvoj JZD a socialismu na venkově.

75 let hranické mlékárny znamená tři čtvrtiny století práce pro zásobování obyvatelstva našeho kraje mléčnými výrobky. Zejména od osvobození naší vlasti Sovětskou armádou v roce 1945 a po únoru 1948 se stala hranická mlékárna významným spolupracovníkem socialistického zemědělství a podnikem potravinářského průmyslu, jehož výrobky, zejména máslo, dosáhlo za vynikající jakost nejvyšších ohodnocení. Současný pracovní kolektiv, vedený od roku 1978 Metodějem Šušlíkem, vyhodnoceným v roce 1976 jako nejlepší pracovník podniku, plní svědomitě za pomoci socialistického soutěžení každoroční úkoly.

— ★ —

Prameny a literatura:

A. V. Musiol: Soudní okres hranický, Hranice, 1936,
Archív odboru výstavby MěstNV Hranice,
Hranický almanach 20 let, Hranice, 1965,
Kronika města Hranic, L. Novotný, 1958—1978,
Přehled, týdeník kraje hranického a lipnického, XI, 1945,
vzpomínky pracovníků hranické mlékárny A. Lubojacké a M. Šušlíka.

— ★ —

Ludvík Novotný

PŘEDĚL — památník evropského rozvodí u Hranic

Je všeobecně známo, že v blízkosti našeho města probíhá evropské rozvodí mezi mořem Baltickým, k němuž spěje z Oderských vrchů řeka Odra, a mezi mořem Černým, do něhož se prostřednictvím Moravy a Dunaje dostávají vody řeky Bečvy. Většina rozvodnic mezi řekami, směřujícími k různým mořím, probíhá po horských hřebtech nebo po vrcholech hor. Poměrně málo je u nás rozvodí v nížinách nebo v plynkách nebo mírně zvlněných terénech. Rozvodí v Moravské bráně v blízkosti Hranic ve výši jen málo nad 300 m nad mořem patří v Evropě k nejnižší položeným.

Když v letech 1968-1970 se prováděla v úseku z Hranic do Bělotína náročná a nákladná rekonstrukce silnice I/47, která pod označením E 7 je jednou z hlavních evropských dopravních tepen, zrodila se mezi pracovníky n. p. Dopravní stavby Olomouc myšlenka, připomenout evropské rozvodí v Moravské bráně vhodným památníkem. Realizací návrhu byl pověřen akad. malíř Miloš Slezák, docent pedagogické fakulty University J. E. Purkyně v Brně. Jak sám umělec uvádí, táhlé svahy z obou stran a s tím související možnost dálkových pohledů z návrší Stráže, nezvyklý úkol působit výtvarným dílem hlavně na proždějíci automobilisty i celková přírodní situace vedly ho k závěru, že nelze vystačit jen s deskou nebo drobnější plastikou umístěnou na odpočívce pro motoristy, ale že je nutno navrhnout dílo, které by již po příjezdu se postupně vynořovalo nad obzor a stalo se dominantou celého kopce. Tato úvaha vedla výtvarníka k rozhodnutí zvolit i netradiční materiál k provedení — beton, jehož plastické členění by bylo vytvořeno otisky bednění.

Základním motivem práce doc. Miloše Slezáka se stala skutečnost, že oba svahy tzv. Jeleního kopce mají společnou jen oblohu, z níž voda, dopadající na jeden či druhý svah, se už nikdy nesetká. Z tohoto poznatku i z možnosti navrženého materiálu a techniky dospěl autor návrhu k myšlence vytvořit památník jako plastickou architekturu (nebo architektonickou plastiku) ze dvou částí, vytvářejících vnitřní i vnější prostor. Oba díly plastiky spějí do výše, k sobě se přibližují, ale stále mezi nimi zůstává mezera společné oblohy. Členění

vnějšího pláště vyvolává v pozorovateli vjem padajících vodních proudů, dvou rozcházejících se vod. Vnitřní prostor do jisté míry uzavřený, je koncipován tak, že v něm bylo možno umístit dvě bronzové desky s volnými verši básníka Jana Skácela:

„Podivuhodné místo, kde se rozcházejí vody
a kde se rozděluje děšť.
Potoky spějí odtud na sever a na jih.
Ta voda se už nikdy více nepotká
a nenávratně bývá loučení
lidí a vod. Stojíte na předělu moří.“

Kruh v desce z mrákotínské žuly, dělený linií předělu, ukazuje směr k oběma mořím, jejichž název Baltické a Černé moře je v kamení u nohou pozorovatele vytesán v jazyce českém, latinském, ruském, německém, francouzském a anglickém. Vzhůru se zužující prostor dotváří průzor mezi oběma díly památníku, který dostal prostý název PŘEDĚL.

Autor památníku, akad. malíř doc. Miloš Slezák, narozený v Brně 1921, absolvent speciálky E. Hrbka pro užitou malbu na škole uměleckých řemesel v Brně v letech 1940—1945 a ateliéru nár. umělce prof. A. Fišárka pro malbu a textilní umění na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze v letech 1945 až 1949 pobýval v roce 1947 studijně v Paříži a od roku 1949 působil jako asistent na katedře výtvarné výchovy na pedagogické fakultě brněnské university, od roku 1964 je docentem výtvarné výchovy na této fakultě. V umělecké tvorbě věnuje pozornost volné a užití grafice, především plakátu a tvorbě pro architekturu, pracuje i v oboru textilu, patřil k průkopníkům artprotisu. Pravidelně se zúčastňuje svými díly výstav v Brně a dalších místech u nás i v cizině. Vyhrál několik soutěží na plakáty, v oboru monumentální tvorby se podílel na výzdobě řady prostor významných budov v Brně, ve Znojmě a v Bzenci, získal první cenu v soutěži na výzdobu vládního vstupu správní budovy Mezinárodních veletrhů v Brně. Plastikou se zabývá v posledních patnácti letech, úspěchu dosáhly zvláště jeho návyky medailí a plaket, vytvořených k různým výročním a slavnostním příležitostem. Byly několikrát vystaveny i v cizině, v Paříži, na světových výstavách medailí v Helsinkách 1973, v Krakově, naposled v roce 1977 v Budapešti, vytvořily součást výstavy 30 let české drobné plastiky v Berlíně, na výstavě Moravská medaile v Kroměříži 1978 a na dalších přehlídkách u nás i v zahraničí.

Památník PŘEDĚL představuje v tvorbě doc. Miloše Slezáka jedno z nejnáročnějších děl. O vzniku plastiky uvádí, že tak rozměrné dílo nemohl vytvořit sám, vlastníma rukama. V návrhové části pomáhala jeho manželka Naďa Slezáková, rovněž výtvarnice. Vlastní uskutečnění díla znamenalo dost rozsáhlou stavbu, na níž se podílela řada pracovníků různých profesí a každý z nich přispěl svým podílem k celkovému výsledku. Investorem díla byl podnik Dopravní stavby, n. p., závod Silniční stavby Olomouc, technickou stránku vedl ing. L. Jílek, který v tomto smyslu je spoluautorem památníku. Stavbu provedli pracovníci n. p. Dopravní stavby, stavba silnice Hranice—Bělotín, kterou vedl ing. Pavel Císař. Velmi vděčně vzpomíná doc. Miloš Slezák na skupinu tesařů z Hranicka, kteří mistrovsky zvládli zhotovení složitěho bednění. Plastika je provedena z šedého pohledového betonu B 250 z portlandského cementu 350 z n. p. Hranická cementárna a vápenice a je od 13. prosince 1971 ve správě MNV v Bělotíně.

V monumentálním díle akad. malíře doc. Miloše Slezáka dostala Moravská brána originální dominantu, jež motoristům a ostatním turistům připomíná, že na návrší v blízkosti Hranic přejíždějí čáru evropského rozvodí.

Školní polesí Valšovice před 55 lety

Školní polesí Valšovice bylo založeno v roce 1921 vyčleněním z majetku hraběnky Antonie Althánové z Lipníka nad Bečvou, jako důsledek pozemkové reformy. Zásahu na vzniku školního polesí má první ředitel tehdejší vyšší lesnické školy František Matějka, pod jehož vedením bylo polesí vybudováno jako účelový objekt školy. V této době dochází k zásadním změnám v hospodaření, především ukončením holosečí, zintenzívněním přirozené obnovy a zkvalitněním lesní dopravní sítě.

O školním polesí jako účelovém zařízení nynější střední lesnické technické školy v Hranicích nás z počátečních let jeho existence mimo jiné informuje dochovaný „Zápisník o záležitostech školního polesí“ z r. 1924, vedený tehdejším správcem revíru nadlesním Zdeňkem Zatloukalem. Z denních poznámek je možno si udělat alespoň rámcový obraz o životě pracovníků na školním polesí, systému organizace provozních prací během roku, spolupráci se školou atd.

Z technickohospodářských pracovníků byli na školním polesí v roce 1924 zaměstnáni nadlesní Zdeněk Zatloukal a hajní František Jančík, František Lukašik, František Zdráhala a Josef Kunovský. Podle záznamů nebyli hajní spokojeni s výší svého platu, neboť 18. 5. 1924 již podruhé podali žádost o upravení platu a současně dali ultimatum, že budou pracovat pouze tolik hodin, za kolik se cítí být placeni. Po domluvě, s odůvodněním na nutnost ukončení jarních zalesňovacích prací, toto ultimatum odložili na 1. června 1924. Den nato, 19. 5. 1924 odmítli hajní Zdráhala podepsat výplatní listinu a všichni hajní se jednotlivě vyjádřili proti tehdejšímu ministerstvu zemědělství, že je nechá „již skoro pět měsíců hladověti“. 23. 5. 1924 hajní jednotně prohlásili, že od 1. června 1924 budou v lese pracovat od osmi do dvanácti hodin, tj. čtyři hodiny denně, protože tato pracovní doba odpovídá jejich platu.

Do dřevorubecké práce byli sezónně najímáni dělníci z okolních vesnic. 2. února 1924 byli vyzváni, aby se dostavili k „zaznamenání do lesní práce“. 46 přijatých dělníků bylo seznámeno s „pravidly všeobecně užívanými“ a současně byli přihlášení u okresní nemocenské pokladny v Hranicích. Po přidělení pracovišť pak nastoupili 3. února jednotlivě „party“ pod vedením předáků Pavelky, Václavíka, Klvane, Machance, Pavlína, Němce, Šroma, Jakeše, Mičáka, Gaďourka, Kuličky a Králíka do práce.

Na zahájení těžebních prací v lese již netrpělivě čekalo okolní obyvatelstvo, neboť byl enormní zájem o nákup dřeva. 20. února 1924 lesmistr Zatloukal v „Zápisníku“ zaznamenává, že se odpoledne dostavilo několik občanů z Rakova s dotazem, kdy se bude prodávat palivové dříví. Podobně 28. února 1924 navštívil polesí starosta Hrubec v zastoupení obce s tím, že obyvatelstvo netrpělivě čeká, kdy se začne prodávat dříví, aby mohl být odvoz proveden ještě na zamrzlých pevných cestách.

Zneklidnění obyvatelstva kvůli oddalovanému stanovení prodejních cen dřeva ministerstvem zemědělství rostlo. 3. března 1924 lesmistr Zatloukal do „Zápisníku“ píše: „Taje, sníš se ztrácí kvapem, cesty se kazí a naše seče semenné a paseky plně neprodaného dřeva! Za měsíc mohli se u ministerstva rozhodnout pro ceny a povolit prodej. Sousedí, z panství pí Althánové, vyváží svými potahy pilně dřevo, my potahy nemáme a najmouti nemůžeme. Víceletou práci vidím letos zničenou pro nepochopení a nedůvěru ve mě, když jsem žádal o koně. Výsměch sousedů bude přídavkem.“

Tlak obyvatelstva na možnost nákupu a odvoz dřeva rostl. 18. března 1924 asi 10 občanů z Paršovic opětovně žádalo o prodej dříví a hrozilo, že si je vezmou i násilím. Prodej dříví byl povolen až 24. března a okamžitě se začalo dřevo prodávat. O tom, jak velký byl asi zájem obyvatelstva o nákup dřeva, nás přesvědčuje zápis ze dne 27. března 1924: „Při prodeji byl takový nával kupujících, že není pamětníka. Prodej a vybavování poukázek byl prováděn v přilehlé

světelnici, která musela být uzamykána a pouštělo se jen po pěti osobách, které zadem tlačeny při otevření dveří vltly v pravém smyslu do světlice, rozhrány a plně zpoceny. Dvě ženské v tlačenci omdlely a musely být odneseny a povolán lékař. Odcházející vyskakovali oknem, jelikož zpět jíti bylo vyloučeno. Bude nutno těžit ještě mimořádně, jelikož více jak polovina odešla s prázdnou.“

Ze záznamů v „Zápisníku“ je též možno posoudit, jak velký důraz se kladl na ochranu lesních kultur proti klikorohu borovému (*Hylobius abietis*) či bekyni mnišce (*Lymantria monacha*). Při těchto pracích značně pomáhaly děti z okolních škol.

Práce v lese byly často narušovány cvičením vojáků Vojenské akademie, a to zvláště v měsících květnu a červenci. Např. 23. května 1924 je v „Zápisníku“ uvedeno: „Opětně cvičení vojenských akademiků v polesí až na kótu 476 Maleník. Protější voj z Přerova. Užilo se kulometů a raket. Čilá střelba a roje vojínů procházejících lesem plaší velmi zvěř, která v této době má mít největší klid, jelikož je to doba kladení a vývinu mláďat.“ Podle záznamů lesmistr Zatloukal několikrát vojáky upozorňoval, že pro ně platí lesní zákon jako pro jiné obyvatelstvo. Bylo mu slíbeno, že více nebudou v lese vojenská cvičení probíhat, ale další záznamy v „Zápisníku“ svědčí o tom, že se tak dělo dál.

Klid valšovických lesů byl již tehdy ve zvýšené míře rušen také značným turistickým ruchem (což můžeme konstatovat i v současné době a ve značně vyšší míře). V „Zápisníku“ je např. 13. července 1924 uvedeno: „Plné cesty výletníků putujících z hradu Helfštyna do lázni Teplíc nebo naopak. Bylo nutno několikrát proti příliš hlasitému zpěvu, též toulání po pasekách okolo cesty, zakročiti. Zjištěn výrostek Oncouk z Hranic, jak se pokoušel vyléztí na strom ku hnízdu doupňáka, a udán hranické policii.“

Mnoho dalších zajímavých faktů je možno ze „Zápisníku“ zjistit, např. o úpravě a stabilizaci hranic školního polesí, o průběhu odstřelu srnčí zvěře, o přípravě oprav budovy školního polesí apod. (Často jsou zde i úsměvné zápisy, např. 25. 2. 1924: „Kolář Kubeša z Malhotic upadl v chodbě před kanceláří. Velmi se rozčiluje.“)

Jak dalece se změnila práce a život na školním polesí Valšovice od roku 1924 do současné doby, mohou posoudit nejen pracovníci školy a školního polesí, ale všichni, kteří lesy školního polesí navštíví. Kolik se toho změnilo, kolik kilometrů bylo postaveno zpevněných cest a lesních silniček, jaké vysoké pracovní výkony dosahují nynější těžební dělníci s motorovými pilami a jaké mají pracovní a sociální podmínky. Platí to však obecně pro celé naše socialistické lesní hospodářství. Takový progresivní vývoj, jaký zaznamenáváme zvláště za posledních 30 let, není možno zaznamenat za celou předcházející historii obhospodařování našich lesů.

Školní polesí Valšovice je vybaveno mechanizační dílnou, sklady, maringotkami pro dělníky, stolárnou, potřebnými mechanizačními prostředky, automobily, traktory, učebnou praxi, lesní ubytovnou atd. To však již je současnost. Jedno však zůstává ve školním polesí stejné — vztah jeho pracovníků k lesu a snaha poctivě a odpovědně vykonávat svou práci. Ing. Vladimír Foltánek

VIII. SETKÁNÍ TURISTŮ SEVEROMORAVSKÉHO KRAJE V HRANICÍCH

VIII. setkání turistů Severomoravského kraje, jež bylo již jednou z předspartačnických akcí, přilákalo do Hranic ve dnech 8.—10. června 1979 téměř na dva tisíce turistů, mezi nimiž převládala mládež. Velký zájem se soustředil na XIV. ročník tradičního dálkového pochodu Moravskou bránou, jehož se na trasách 50 km, 30 km a 15 km zúčastnilo 560 turistů. Značný počet mladých účastníků setkání přilákaly turistické závody mládeže a soutěž turistických dovedností

a sportovní soutěže v minikopaně, odbíjené, vybíjené a přetahování lanem, nejmenším se líbila „cesta pohádkovým lesem“. Výklad o přírodních zajímavostech a pokrokových tradicích Hranic a lázní Teplic nad Bečvou a o Hranické propasti při pochodu přírodními rezervacemi Hranicka vyslechlo asi 75 příslušníků TOM — turistických oddílů mládeže, arboretum střední lesnické technické školy si za odborného výkladu prohlédlo 450 osob, značné návštěvě se těšilo také vlastivědné muzeum v Hranicích.

VIII. setkání vyvrcholilo v sobotu 9. června slavnostním shromážděním účastníků v hranické parku kultury, kde od 18 hodin koncertoval dechový orchestr JKP za řízení dirigenta J. Slimáčka. V 18.30 hod. uvítal představitele stranických, státních a tělovýchovných orgánů předseda okresní sekce turistiky OV ČSTV Frant. Špatka. Předseda TJ SIGMA Alois Sedláček v zahajovacím proslovu vzpomněl letošních významných výročí a přál účastníkům setkání příjemný pobyt v Hranicích a poděkoval všem organizátorům setkání. Předseda MěstNV Miloslav Pavelka jménem městských orgánů v pozdravném projevu vzpomněl 810. výročí Hranic a vyzvedl, že občané plní úkoly XV. sjezdu KSČ a volebního programu NF. Jménem rady ONV pozdravila shromážděné poslankyně a členka rady ONV Alena Dohnalová, Zd. Mikolajčík, vedoucí tajemník KV ČSTV zdůraznil význam turistiky pro všestranný rozvoj socialistického člověka. Jménem Českého svazu turistiky dr. ing. Štancl kladně zhodnotil akce severomoravských turistů, kteří iniciativně přispívají k masovému rozvoji turistiky. Delegace mladých turistů poté položily kytice k památníku Družby čs. a sovětských dělostřelců a k pamětní desce Kl. Gottwalda. Večer při táborovém ohni účinkovala hudební skupina GONG z hranického gymnázia.

Štáb VIII. setkání turistů Severomoravského kraje děkuje všem tělovýchovným jednotám, organizacím i jednotlivcům, kteří se na přípravě a uspořádání této rozsáhlé turistické akce podíleli. Zdařilý krajský sraz v Hranicích přispěl k rozvoji masové turistiky v období, kdy zahajujeme přípravy na Celostátní spartakiádu 1980.

ZEMŘELÍ OBČANÉ Z HRANIC V KVĚTNU 1979

Štěpánka Žabčíková, Revoluční 2, nar. 15. 10. 1902
 František Šnajdr, Zborovská 1294, nar. 20. 1. 1929
 Ludvík Janíček, 14. října 66, nar. 21. 11. 1915
 Drahomíra Kučmerčíková, Drahotuše 5, nar. 26. 8. 1924
 Josef Juřina, Slavič 40, nar. 18. 3. 1907
 Josef Vrána, Slavič 83, nar. 1. 6. 1906
 Amálie Petrová, Velká 42, nar. 23. 11. 1909
 Aloisie Tomečková, Komenského 230, nar. 19. 2. 1902
 Věra Šnajdrová, Zborovská 1294, nar. 7. 10. 1933
 Milan Lesák, 1. máje 1621, nar. 11. 10. 1952
 Božena Švarcová, Hwiedzoslavova 166, nar. 6. 6. 1912
 Rudolf Gabriel, Gottwaldovo nám. 31, nar. 25. 2. 1907
 Stanislav Horák, Poděbradovo nám. 1275, nar. 23. 8. 1899
 Leopoldina Červková, Uhřínov 31, nar. 9. 11. 1902
 Zuzana Králíková, Fierlingerova 1285, nar. 28. 3. 1903
 Marie Špunarová, Čechova 1087, nar. 15. 3. 1930

ČEST A VDĚČNÁ PAMĚŤ VŠEM ZEMŘELÝM SPOLUOBČANŮM!

PROGRAMY KIN

KINO SVĚT:

3. 7.—5. 7.	LEV Z KONCE SVĚTA Anglický film. Pravdivý příběh lvíčete, zakoupeného v londýnském obchodním domě. Film je mládeži přístupný.
6. 7.—9. 7.	OČI JAKO HVĚZDY Maďarská filmová pohádka pro děti i dospělé. Film je mládeži přístupný.
10. 7.—12. 7.	DRAMA NA LOVU Sovětský film podle povídky A. P. Čechova. Film je mládeži přístupný.
13. 7.—16. 7.	KRAJKÁRKA Švýcarský film. Drama o pokorné lásce a obětavém štěstí. Film je mládeži nepřístupný.
17. 7.—19. 7.	VRAŽEDNÉ POCHYBNOSTI Film ČSSR, kriminální drama. Film je mládeži nepřístupný.
20. 7.—23. 7.	KŘIDÝLKO NEBO STEHÝNKO Francouzská filmová veselohra, Louis de Funès v roli gastronomického krále. Film je mládeži přístupný.
24. 7.—26. 7.	ZÁZRAKY SE DĚJÍ Film USA — Itálie. Dramatický osud dívky, která přežila svou smrt. Film je mládeži přístupný.
27. 7.—30. 7.	POSLEDNÍ MOHYKÁN Film NSR. Romantické drama z Divokého západu. Film je mládeži přístupný.
31. 7.—2. 8.	POKOJ S VÝHLEDEM NA MOŘE Polský film. Vzrušující příběh inspirovaný skutečnou událostí. Film je mládeži přístupný.

Začátky představení v kině Svět jsou v 17.30 hodin

Představení pro děti — každou sobotu v 15.30 hodin

7. července	MALÝ KOUZELNÍK Film NDR. Pohádkový příběh o klukovi, který dostal pětku z čarování.
14. července	HLEDÁ SE PAN TAU Film ČSSR. Zázraky pro celou rodinu.
21. července	BOLEK, LOLEK A SRNKA Pásmo krátkých filmů.
28. července	CESTA DO PRAVĚKU Český film. Putování čtyř chlapců do pravěku.
4. srpna	KLAUN FERDINAND V HOTELU Pohádka s oblíbenými hrdiny.

Představení pro mládež — každou neděli v 15.00 hodin

8. července	BRÁCHA ZA VŠECHNY PENÍZE Český film. Další příběhy hrdinů z filmu „Můj brácha má prima bráchu“.
15. července	KULOVÝ BLESK Český film. Komédie o několikanásobné směně bytů.
22. července	Francouzská filmová komedie.
29. července	POSLEDNÍ MOHYKÁN Film NSR. Romantická dobrodružství z Divokého západu.

LETNÍ KINO:

3. 7.—5. 7.	ZA ČTYŘI MINUTY ČTYŘI MILIARDY Italský film o velké loupeži. Film je mládeži nepřístupný.
6. 7.—9. 7.	BRÁCHA ZA VŠECHNY PENÍZE Český film. Další příběhy hrdinů z filmu „Můj brácha má prima bráchu“. Film je mládeži přístupný.
10. 7.—12. 7.	DOTEK MEDÚZY Anglický film. Napínavé kriminální drama patřící do oblasti katastrofických filmů. Film je mládeži nepřístupný.
13. 7.—26. 7.	PŘEHLÍDKA FESTIVALOVÝCH FILMŮ Program na samostatných plakátech. POSLEDNÍ MOHYKÁN
27. 7.—30. 7.	Film NSR. Romantické drama z Divokého západu. Film je mládeži přístupný.
1. 8.—2. 8.	BALADA PRO BANDITU Český film. Trampský muzikál Divadla na provázku. Film je mládeži nepřístupný.

Program Letního kina se hraje v kině Svět, začátek ve 20.00 hodin.
Jen úspěšné filmy v Letním kině po setmění — začátek v 21.00 nebo 21.30 hodin.

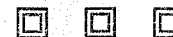
KINO DRAHOTUŠE:

4. 7. v 19.30 hod.	SAHARA V PLAMENECH Rumunský film. Odvážný zápas s rozpoutaným živlem. Film je mládeži přístupný.
6. 7. v 19.30 hod.	ČÍNSKÁ ČTVRŤ
8. 7. v 19.30 hod.	Film USA. Dramatické pátrání soukromého detektiva. Film je mládeži nepřístupný.
8. 7. v 17.00 hod.	PROSÍM, PANE Anglická filmová komedie z prostředí anglických středních škol. Film je mládeži přístupný.

11. 7. v 19.30 hod.	ÚTĚK Film NDR. Drama muže, který zapomněl na povinnosti vůči své zemi. Film je mládeži nepřístupný.
13. 7. v 19.30 hod.	RŮŽOVÝ PANTHER ZNOVU ZASAHUJE
15. 7. v 17.00 hod.	Konec věčné rivality vrchního komisaře Dreyfuse a komisaře a v 19.30 hod. Clouseaua. Film je mládeži přístupný.
18. 7. v 19.30 hod.	ČISTÁ ŘEKA Český film, mládeži nepřístupný.
20. 7. v 19.30 hod.	DOSTIHOVÁ HOREČKA
22. 7. v 17.00 hod.	Italský film, mládeži přístupný.
22. 7. v 19.30 hod.	HARRY A TONTO Film USA. Další putování provázené humorem a romantikou. Film je mládeži nepřístupný.
25. 7. v 17.00 hod.	RIZIKOVÉ POVOLÁNÍ Sovětský film. Příběh sportovce, který se stal kaskadérem. Film je mládeži přístupný.
27. 7. v 19.30 hod.	SEN A SKUTEČNOST Belgický film, mládeži nepřístupný.
29. 7. v 17.00 hod.	V KNÍŽECÍCH SLUŽBÁCH Rumunský historický film, mládeži přístupný.
1. 8. v 19.30 hod.	HODINA PRAVDY Český barevný film. Příběh soucitu a lhostejnosti. Film je mládeži nepřístupný.

Představení pro mládež — každou neděli ve 14.30 hodin

3. července	PRVNÁČKOVÉ Sovětský film o třech malých školácích.
8. července	MALÝ KOUZELNÍK Film NDR. Pohádkový příběh o klukovi, který dostal pětku z čarování.
15. července	MŮJ KAMARÁD LACHTAN Film USA. Veselá a nevšední dobrodružství na zemi i na souši.
22. července	BOLEK, LOLEK A ČÁP Pásma krátkých filmů.
29. července	CESTA DO PRAVĚKU Český film. Putování čtyř chlapců do minulosti naší Země.



BLAHOPŘÁNÍ SPOLUOBČANŮM, kteří se v červenci a srpnu dožívají

75 let.

červenec Ladislav Šubrt, Vrchlického 11
Marie Číhalová, Poděbradovo nám. 1866
František Šuba, Jungmanova 12
Václav Mayer, Sovětské armády 1339
Marie Skurská, Struhlovsko 1536
Anna Bartošová, Velká 6
Aloisie Růžičková, Velká 105

srpen

Helena Kopková, Vrchlického 897
Antonín Ůtrata, 1. máje 39
Ludmila Steinerová, Palackého 972
František Andryšek, 14. října 63
Marie Venclová, Leningradská 1131
Helena Hallová, Drahotuše, Gottwaldova 9
Anastázie Koukalová, Drahotuše 361
Adolf Orava, Teplice n. Beč. 62
Marie Vavříková, Valšovice 25

80 let:

červenec Anna Matoušková, Světlíkova 8
Terezie Andryšková, Vrchlického 44
Anna Šnejdrlová, Hwiedzoslavova 1138
Juliana Romanová, Drahotuše, Mlýnská 966

srpen

Augusta Vařeková, Náspsy 51
Ludvík Klivar, Vrchlického 932
Felix Geschvinder, 1. máje 1281
František Šatánek, Drahotuše, Novosady 128
Aloisie Dočekalová, Drahotuše, Hranická 98
Božena Škrobánková, Drahotuše, Hranická 104

85 let:

červenec Bernardina Dostálová, Alešova 7
Marie Kvapilová, 1. máje 1063
Markéta Capilová, 14. října 123
Ludmila Cibulcová, Hakenova 20

srpen

Marie Vavrečková, Jurikova 249
Helena Malíková, Drahotuše 153

92 let:

srpen Anna Kozáková, Sovětské armády 862
Marie Sátorová, Rezkova ul.

Našim jubilatům přejeme dobré zdraví a hodně životní pohody do příštích let!

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic n. B. vydává Jednotný klub pracujících
v Hranicích. Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc.